

ljani. Mladinski praznik bo združen s svečano proslavo desetletnice majske deklaracije. V soboto 28. maja bodo produkcije šolske mladine v gledališčih, a v nedeljo dopoldne po maši skupen obhod po mestu. Soboto popoldne je v ta namen pouka prost.

— Zborovanje društva slovenskih učiteljev se vrši 14. t. m. ob 9. uri pri sv. Jakobu. Vse udeležence imajo pouka prost dan.

— Učiteljski tečaj ručnog rada u Zagrebu. Kao prošlih, tako i ove godine održati će Oblasni Odbor P. D. C. K. tečaj ručnog rada na državnoj muškoj građanskoj školi u Zagrebu. U tečaj će se primiti 40 učitelja osnovnih, građanskih te srednjih škola iz sviju krajeva naše države. Uz rad u stolarstvu, kartonaži, modelovanju, kovinarstvu i pletarstvu biti će svaki dan po jedan sad teorijskog predavanja iz praktične pedagogije, higijene, radiografije, te uputa u organizaciji Podmlatka Društva Crvenoga Krsta. Na želju mnogih nastavnika dati će se na tečaju upute u prepariranju životinja i gradjenju jednostavnih radioaparata. Za trajanja tečaja pregledati će se kulturne institucije, kao i industrijalna poduzeća u Zagrebu i okolici. Za učesnike tečaja osigurati će se stan besplatno a opskrba objed i večera stajati će mjesečno 500 Din. Upisnina, koja će se upotrijebiti za nabavu materijala je 200 Din, a šalje se kao i nebiljegovane molbe za primitak u tečaj do 10. juna. Molbe uz koje do natječajnog roka ne bude poslana upisnina ne će se uzeti u obzir. Upisnina onih molitelja, koji eventualno ne budu primljeni se vraća. Primljeni nastavnici treba da sobom ponesu, škarice (makaze), ravnilo, trokut, šestar i jastuk. Svaki nastavnik neka u molbi naznači tačno svoju adresu — zadnju poštu. Danas kada se mnogo govori o radnoj školi, koncentraciji obuke potrebno je naročito mladim nastavnicima da se upoznaju sa novim metodama teorijskog i praktičnog rada, koji će mu olakšati rad u školi i donijeti bezuvjetno dobar uspjeh u obuci. Molbe i upisnina šalju se na Oblasni Odbor Podmlatka Društva Crvenoga Krsta, Zagreb, Opatička ulica br. 10.

— Spomenica k proslavi štiristoletnice cara Jovana Nenada, ki jo je izdal akcijski odbor za proslavo te obletnice, se boče po ministrski odredbi razprodajala po vseh šolah v državi.

— Varstvo prirode. Prosvetni inspektor je izdal odlok, v katerem poziva učitelstvo vseh šol naj pazi na šolskih izletih, da mladina ne trga cvetlice ter ne uničuje neškodljivih živali. Opozoriti je mladino, da tudi na privatnih izletih pušča naravi njeno krasoto in je ne uničuje z brezmiselnim trganjem cvetja in drugih rastlin ter ne uničuje neškodljivih hroščev in metuljev.

— Usposobljenostni izpiti so se vršili na državnem moškem učiteljskištvu v Ljubljani pod predstvom ravnatelja Antona Doklerja od 29. aprila do 7. maja t. l. Usposobljeni so bili 1. za srbohrvaščino na osnovnih šolah: S. Darina Konc. S. Emilija Kuhan, Olga Madrn in Vida Taufer; 2. za francoščino Marija Hanuš in Amalija Malenšek; 3. za osnovne šole: Valentin Aceto, Ivan Bajec, Anton Belihar, Srečko Berlot, Adalbert Božič, Alojz Čotman, Janko Černut, Rudolf Fajon, Izidor Horvat, Janjo Jankovič, Ivan Kadunc, Alojz Koželj, Gabrijel Lumber, Stanko Medved, Alojz Nečimer, Franc Remškar, Franc Sevnik, Anton Slibar, Maks Vilfan, Milena Beg, Stana Debeljak, Marija Dernovšek, Bogomira Dobovšek, Ana Dolenc, Marija Dovjak (z odliko), Ljudmila Glinšek, Olga Goms, Gabrijela Gorjup, Vida Gostinčar-Klun, Angela Gradišar, Danica Habjan, Franciška Hlebec, Julijana Karlovšek, Irma Kuharič, Marija Kušar, Kristina Lovrin, Ruža Lenardič, Nuša Lipovšek, Danica Mercina, Ana Modic, Rozalija Oblak, Marija Ogrizek, Lea Pavčič, Viljemina Peterca, Franja Pivk, Viktorija Poberaj-Vuga, Franciška Poljanec, Danica Potokar (z odliko), Marija Rozman (z odliko), Mihaela Rožič, Marija Rupar, Gabrijela Sikošek, Doroteja Skubic, Marta Steiner, Nada Seg, Vida Strukelj, Ivana Štrus, Ana Terpin, Franciška Udovič in Ana Zidar-Bullinger. Reprobirani so bili 1 kandidat in 3 kandidatke.

— Ljubljansko učiteljsko društvo prosi vse one tovariše in tovarišice, ki nameravajo naročiti sliko izpred Cankarjevega doma na Vrhniki, da to store čimprej pri tovarjniku obenem z vplačilom à 5 Din za sliko v obliki razglednice. Dobiti pa je možno tudi povečavo, ki stane 50 Din., format 18 × 24 cm oziroma 80 Din. v velikosti 24 × 30 cm. Najbolje pa je, da zbero tovarjnikove (ice) naročila na posameznih šolah in jih skupno oddajo tajniku.

— Opozorjamo tovariše zlasti iz Posavja, ki imajo dobro železniško zvezo z Zagrebom, da si ogledajo razstavo »Djela« v Zagrebu (umetniški paviljon). Nikomur ne bo žal obiska, tako lepi izdelki so tam!

— Članov kočevskega učiteljskega društva v vednost. Do konca junija t. l. mora vsak član poravnati znesek 84 Din kot članarino za 6 mesecev (plačujejo v 10 mesečnih obrokih à 14 Din) in 12 Din za pevsko društvo, torej skupni znesek 96 Din. Kdor tega ne stori, se mu ustavijo stanovski listi. Dolžniki iz leta 1926. se izterjajo po odvetniku. — Blagajničarka.

— Podmladek Rdečega križa na I. deški meščanski šoli v Ljubljani — Prule, priredi v petek, dne 13. maja samo za učence, v soboto 14. maja ob 11. uri popoldne in nedeljo 15. maja ob pol 5. uri popoldne javno ak-

demijo pod vodstvom g. strokovnega učitelja Ivana Repovža, na kateri nastopi prvič na šoli šolski orkester in deški zbor, deklaracija in solo igra. Vstop 3 in 5 Din. Za obisk se toplo priporoča — odbor P. R. K.

— Ni dovolj, če zahtevate pri trgovcu samo žitno kavo. Teh je več vrst.

Če hočete res nekaj redilnega in okusnega, potem zahtevajte ŽIKO v rdečem zavrtku.

Naša gospodarska organizacija.

UČITELJSKI ZDRAVILSKI DOM V ROGAŠKI SLATINI R. Z. Z O. Z.

Sedmi redni občini zbor zadruga se je vršil dne 25. marca t. l. v Celju. Iz poročila načelstva o združnem poslovanju v letu 1926. se povzame, da je štela zadruga koncem leta 169 članov z 185 deleži.

Prejemki zadruga so znašali 28.435-07 Din izdatki tudi 28.435-07 »

tako, da je znašal skupni denarni promet 56.870-14 Din

Po odobreni bilanci znašajo:

Aktiva.

Vrednost hiše s posestvom	
po odpisu 2%	46.118-40 Din
vrednost perila in posteljnine po odpisu 15%	9.453- »
vrednost pohištva po odpisu 10%	7.498-30 »
naložen denar	24.928-80 »
vrednostni papirji	1.100- »
delež pri Zadrugi zvezi	50- »
poštna hranilnica	110-05 »
prehodni zneski	232-75 »

Vsota aktiv 89.491-30 Din

Pasiva.

Deleži	46.125- » Din
izposojilo	35.000- »
rezervni zaklad	7.633-58 »
čisti dobiček	732-72 »

Vsota pasiv 89.491-30 Din

Čisti dobiček se pripiše v celoti rezervnemu zakladu, ki naraste s tem na 8366 Din 30 para.

Članom zadruga se naznanja:

1. Zadrugičnikom se izplačajo na željo 5% deležne obresti, toda le, ako zahtevajo izplačilo v 4 tednih po razglasu v »Učit. Tovarišu«.

2. Zadrugičniki uživajo v »Učit. domu« 75%ni popust na ceni stanovanja, člani (učiteljske) onih učiteljskih društev, ki so pristopila k zadrugi pa 25%ni popust.

Doslej so plačala delež učiteljska društva Brežiško-sevniško, Kamniško, Kranjsko, Krško, Laško, Litijsko iz ljubljanske in Celjske, Mariborsko (mesto), Mariborsko (okraj), Marnberško, Ptujsko, Šmarško-rogaško, Šoštanjško, Vrnsko (savinjsko) iz mariborske oblasti.

Načelstvo vabi vse učitelje(ice), ki jim sredstva kolikor toliko dopuščajo, k pristopu; članstvo vseh onih društev, ki se še niso doslej odločila k pristopu pa prosim v poziva, naj pokrene že na prvem društvenem zborovanju potrebno za pristop k zadrugi, ki ima le blag namen, pripomoči bolehnim in gmotno šibkejšim pripadnikom našega stanu poset zdravilišča.

Delež znaša 250 Din, upisnina 25 Din, skupaj 275 Din, znesek, ki ga lahko utрпи pri malo dobri volji vsako učiteljsko društvo. Delež se lahko vplača v oborkih tekom 10 mesecev, za kar so položnice na razpolago.

Vsa potrebna oziroma nadaljnja pojasnila se dobe pri t. č. načelniku zadruga, šolskemu ravnatelju v pok. Antonu Gnusu na Dolu pri Hrastniku.

Meščanskošolski vestnik.

—m Državna deška meščanska šola v Krškem slavi dne 29. majnika t. l. svojo 50-letnico. Vsled deželnega šolskega zakona bivše Kranjske z dne 29. aprila 1873, ki je zahteval, da se mora ustanoviti po možnosti v vsakem okraju meščanska šola, je tedanjim veleposestnik v Krškem, znani dobitnik in mladino ljub, blagopokojni g. M. Hočevvar, sezidal na lastne stroške veliko dvodnostropno poslopje ter ga podaril leta 1877. krškemu šolskemu okraju za trirazredno deško meščansko šolo. Učiteljski zbor je sklenil dogovorno s krškimi meščani proslaviti 50-letnico šole sedanjim gospodarskim razmeram primerno na dostojen in svečan način. Na proslavo so vabljeni vsi bivši učitelji in učenci ter prijatelji krške meščanske šole. Natančnejši program proslave bo pravočasno objavljen v dnevnih časopisih s kratkim historijatom zavoda. Za udeležnike proslave bo na dan slavlja v Sokolski dvorani ob 13. uri skupen obed. Dobra in obilno kosilo bo stalo za osebo 25 Din. Radi naročitve skupnega obeda naj blagovolji javiti na dopisnici ravnateljstvu meščanske šole v Krškem vsak, ki se misli udeležiti banketa, izjavo, da reflektira na skupen obed; prijave se sprejemajo do 20. majnika. Pri proslavi sodelujeta dve godbi, meščanskošolski orkester ter godba krške požarne brambe. Na predvečer in na dan proslave se vrši v dvorani slavnostna akademija z izbranim vzhodom. Za 50-letnico bo izdalo ravnateljstvo obširno letno poročilo. Meščanska šola bo storila skupno s Krškani vse, da bodo odnesli udeleženci s proslave najprijetnejše spomine.

—up Meščanskošolska ravnateljstva oziroma p. n. strokovno učitelstvo kot podporni člani omenjenega društva: 1. Dekliška meščanska šola I., Maribor, Stolni trg: ga ravnateljica Klavžar 10 Din, ga strokovna učiteljica Grčarjeva 5 Din.

Vestnik upokojencev.

—up Učiteljska društva — podporni člani društva državnih upokojencev in upokojenk za Slovenijo, sedaj v Mariboru. Nastopna učiteljska društva so ugodila naši prošnji ter pristopila kot podporni člani: 9. Gornjegrajsko učiteljsko društvo 120 Din. 10. Učiteljsko društvo Kozje 47 Din 50 p. 11. Učiteljsko društvo Dolnja Lendava 68 Din. 12. Učiteljsko društvo za srez Konjice 166 Din 50 p. 13. Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj (Rajhenburg) 66 Din. 14. Učiteljsko društvo za šoštanjški okraj 100 Din. Navedenim p. n. učiteljskim društvom oziroma njihovim članicam(om) izrekamo najtoplejšo zahvalo. — Obenem si dovoljujemo p. n. gg. društvene predsednike onih društev, ki še niso rešila naše prošnje, ponovno prositi, naj blagovolijo dovoliti, da kroži naša prošnja povodom učiteljskega zborovanja. Vsak dar je dobrodošel. — Predsednik: dr. Kronvogel, dvorni svetnik v pok. — Tajnik: Rado Kopic, učitelj v pok.

—up Srednješolska ravnateljstva kot podporni člani navedenega društva: 1. Državna realna gimnazija Ptuj 45 Din. 2. Državna gimnazija Maribor 15 Din. 3. Državna realna gimnazija Celje 100 Din. 4. Drž. trgovska akademija Maribor 55 Din. Vsem imenovanim p. n. podpornim članom izrekamo najtoplejšo zahvalo, osobito pa g. ravnatelj celjske realne gimnazije, ki je svojim gg. tovarišem tako lepo: »prispevajte po svojih močeh najbednejšim izmed bednih« priporočal našo prošnjo.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev. Koncert. V nedeljo, dne 22. t. m. ob 15. uri priredi zbor pod vodstvom prof. A. Gröbminga svoj prvi koncert te sezije, in sicer v dvorani Sokolskega doma v Trbovljah. S tem koncertom se oddolžimo svojemu prvemu ustanovniku, laškemu okrajnemu društvu. To društvo priredi v nedeljo dopoldne svoje zborovanje, popoldne pa korporativno prisostuje koncertu. Sporedni koncert je sledeč: Adamič: »Vragova nevesta«, mešani zbor. Lajovic: »Veseli koledniki«, ženski zbor. Lajovic: »Gozdna samota«, ženski zbor. Konjevič: »Vragolan«, ženski zbor. Zganc: »Maro«, mešani zbor. Zganc: »Zibu hajuj«, moški zbor. Mokranjac: »Mekame, turška pesem«, mešani zbor. Gotovac: »Prigovore«, mešani zbor. Gotovac: »Smiješno čudo«, mešani zbor. Gotovac: »Jadovanka za teletom«, mešani zbor. Pri klavirju bo prof. Anton Ravnik. Predprodaja vstopnic v trgovini Hlastan na Vodi, in sicer sedeži à 15, 12, 10 in 8 Din, stojišča à 4 Din.

—pev. Pevci! Prihodnja vaja za ženski zbor v soboto 14. t. m. ob 8. uri zvečer in v nedeljo dopoldne v Glasbeni Matici. — Za mešani zbor v soboto 21. t. m. ob 3. uri popoldne v Glasbeni Matici. Drugi dan se odpeljemo v Trbovlje. Prosimo — vsi!

—pev. Pevci! Prihodnja vaja za ženski zbor v soboto 14. t. m. ob 8. uri zvečer in v nedeljo dopoldne v Glasbeni Matici. — Za mešani zbor v soboto 21. t. m. ob 3. uri popoldne v Glasbeni Matici. Drugi dan se odpeljemo v Trbovlje. Prosimo — vsi!

Društvena zborovanja UJU.

Vabila

— Učiteljska društva za okraje Marenberg, Mežiško dolino in Slovenjgradec zborujejo glasom sklepa svojih pooblaščenih zastopnikov v soboto, dne 11. junija t. l. ob 10. uri v Mežici po naslednjem vzporedju: 1. Otvoritev zborovanja. 2. Vplivi socialnih razmer na razvoj podeželskega otroka; predava tov. Doberšek iz Prevalj. 3. Delovni program v poverjenstvu UJU za prihodnje poslovno leto; predava tov. Pahor iz Marenberga. 4. Slučajnosti. Pred skupnim zborovanjem ima vsako od imenovanih treh društev še posebe zborovanje za interne zadeve po vzporedju, ki ga vsako društvo samob določi in objavi. Po skupnem zborovanju ogled rudniškega obrata, Mežice in nje okolice. Prevoz udeležencev iz Prevalj ob 8-11 uri in nazaj v Prevalje k večernemu vlaku ob 18-27 uri se bo izvršil po rudniški obratni železniški event. z avtom. Dobrodošli so tudi tovariši(ice) iz drugih krajev, zlasti ker se bodo razmotrivala vprašanja, ki so velikega pomena za vse učiteljsvo. Morebitne spremembe se bodo pravočasno objavile. Na mnogobrojno udeležbo vabijo sklicatelji.

— Slovenjgraško okrajno učiteljsko društvo zboruje — kakor je sklenilo na zadnjem zborovanju dne 5. marca 1927 — v Mežici v soboto, dne 11. junija 1927, in sicer po vzporedju, ki je objavljen na drugem mestu. Pred skupnim zborovanjem ima naše društvo posebe kratko posvetovanje po vzporedju: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Volite delegatov za pokrajinsko in glavno skupščino. 3. Društvene in stanovske zadeve. 4. Slučajnosti.

— Zborovanje učiteljskega društva za svetlenarški okraj se vrši v soboto, dne 21. maja 1927 ob 10. uri pri Sv. Ani v Slov. goricah. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopis. 3. Predavanje tov. Joška Lorenčiča o modernih telovadbi. 4. Volite delegatov za pokrajinsko in glavno skupščino. 5. Predlogi za glavno skupščino. 6. Slučajnosti. Iz Sv. Lenarta odhaja predpoldne avto. Kdor se želi peljati, se naj potem dopisnice javi do srede, dne 18. t. m. — Predsednik.

— Učiteljsko društvo za laški okraj zboruje v nedeljo, dne 22. t. m. v deški šoli Trbovlje-Vode (pri rudniku) in ne v trboveljski šoli, kakor je bilo v vabilu pomotoma označeno. Da zborujemo tokrat na nedeljo je vzrok koncert, ki ga priredi učiteljsko pevsko društvo UJU iz Ljubljane isti dan ob 3. uri popoldne v Sokolskem domu. Stanovska dolžnost je, da se zborovanja ter koncerta udeležimo vsi člani polnoštevilno.

Poročila:

+ Učiteljsko društvo za srez Murska Sobota je zborovalo v soboto 2. aprila t. l. v osnovni evangelski šoli v Puconcih.

Zborovanju je prisostvovalo 39 tovarišev(ice) kljub temu, da je v zgodnjih jutranjih urah močno deževalo.

Ker sta bila tov. predsednik in začeljski kom. tov. podpredsednik odsotna, je otvoril in vodil zborovanje tov. C. Hočevvar.

Zapisnik zborovanja z dne 12. februarja je bil odobren s pripombo tov. Spangerja, da ni sestavljal referata o zaposlovanju sezonskih delavcev, ker ni prejel obljubljenih prispevkov. Opomni tudi, da se bo ustanovila v Murski Soboti privatna borza dela, ki bo imela vse sezonske delavce(ke) v evidenci, vsled česar naša akcija odpade.

Dopisi: 1. Tov. tajnik je prečtila »Izjava članov bivšega ožjega sosvetva Pov. UJU v Ljubljani« — okrožnica št. 849 — h kateri je podal tov. Hočevvar kot sedanji član ožjega sosvetva svoje pripombe. 2. Dopis »Pedagoške centrale v Mariboru« je vzelo članstvo z odobravanjem na znanje. Ker pa so društveni člani z raznimi prispevki itak preobremenjeni, je bil soglasno sprejet predlog tov. Spangerja, da pristopijo k »P. C.« posamezniki, ne pa društvo korporativno. 3. Z ozirom na dopis C. M. D. v Ljubljani se sklene povabiti na prihodnje zborovanje tajnika C. M. D., ki bo referiral o temi »Nasrodno obrambno delo C. M. družbe in naše šolstvo«. 4. Objavljeni sta bili dve okrožnici Z. K. D. Maribor, ki ju je vzelo članstvo na znanje, ne more pa podati nikakih nasvetov glede prireditve »kulturnega dne«.

Predavanje: Tov. Titan Josip je referiral »O kmetijskem pouku na osnovni šoli«. Očrtal je vse panoge kmetijstva ter pokazal, kje in kako bi se moral učitelj z uspehom udeleževati kot svetovalec in učitelj kmetijskega ljudstva. V sledeči živahni debati se je pokazalo, da je — žalibog — uprav šolska oblast tisti faktor, ki opiraje se na tesnosročnost paragrafov — naravnost ovira uspešno in smotreno delovanje v pouku kmetijstva, a vrtnarstva še posebno. — V tem so posebno prizadete državne osnovne šole v Prekmurju. Po veliki večini nimajo vrtni državni šol plotov. Vse potrebščine naj bi nabavil vedno upravitelj — a denarja oziroma kredita ni. In od šolskega vrta, ki je le učilo, mora plačati upravitelj državi najemnino! — Šolski upravitelji, posebno oni na državnih šolah, naj pošljejo čimprej poročila o nedostatkih na šolskih vrtovih tov. J. Titanu, šolskemu upravitelju v Puconcih, ki bo skupno s tov. Rusjanom sestavil spomenico na prosvetno upravo v zadevi opreme in delovanja šolskih vrtoev.

»Učiteljski dom«, Tov. Miro Študel je podal poročilo o občnem zboru »U. D. v Mariboru. Iz tega povzamemo, da je ta naša najmlajša gospodarska organizacija v razveseljivem krepkem razmahu. Upati smemo, da bo stal v doglednem času v Mariboru ponosen »Učiteljski dom« — plod naših žrtev, ki pa niso tako težke, če jih prinašamo z dobro voljo in z zavestjo, da žrtvujemo sebi!

O radiju je predaval tov. Hočevvar. Njegovemu zanimivemu predavanju, v katerem nas seznanil s »tajnostmi« prenosa zvočnih valov, kakor tudi s »skrivnostmi« radioaparata, je sledil radio-koncert. — Tajnik.

+ Ljubljansko učiteljsko društvo je zborovalo celodnevno v petek, dne 18. marca t. l. v telovadnici II. mestne deške osnovne šole na Grabnu.

Glasom kontrolne pole, ki je v svrhu podpisa krožila med navzočimi, je posetilo zborovanje 38 tovarišev in 60 tovarišic, skupno torej 98 društvenih članov(ice).

Zborovanje je otvoril novi predsednik društva tov. Vilko Mazi, ki je očrtal smernice bodočega dela v našem društvu sedaj, ko je izvojevan boj za novo smer v naši organizaciji. Po kratkem referatu, ki ga je posvetil spominu Pestalozzija, je prešel na dnevni red.

Ko so se prečitali in rešili razni dopisi, sta sledila referata tov. Jos. Jerasa o »Telesni vzgoji mladine« in nad vse zanimivi referat tov. Jos. Ambrožiča o temi: »Učiteljsvo in zakoni o socialnem zavarovanju delavstva«. Vsa njegova izjavanja so vzbudila največje zanimanje in le žal, da se je moral radi počasi odmerjenega časa omejiti le na kratko podavanje toli važnih točk o socialnem stanju delavstva, ki ga je prizemjal z našim. Sledila je nato prav živahna debata, v katero so posegli tov. Kobal, Kocijančič, Fran Škulj in drugi. Sprejet je bil končno predlog tov. Franja Škulja, naj društveni odbor premišlja in razpravlja o izvedbi načrte glede Socialne Ustanove Učiteljsva Slovenije (SUUS), o katerem je svoječasno že referiral.

Pri slučajnostih je bil sprejet predlog tovarišice Kalinove glede zbirke »Humor iz šolske sobe« v prid Učit. konviktu. Naprosi se društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta, da prevzame iniciativo za nabiranje originalnih otroških domislic in drugega humorističnega materiala iz šolske sobe in naj izda nabrani in vzorno vrejeni material